

Зубкова Л.М.

вчитель англійської мови,

НВК № 1 «Семиквіточка», ДП НВКГ «Зоря»-«Машпроект»

ІГРОВІ ФОРМИ НАВЧАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ В ПОЧАТКОВИХ КЛАСАХ

Інтенсифікація навчального процесу ставить задачу пошуку методів, прийомів та засобів підтримки в молодших школярів інтересу до іншомовного матеріалу і активізації їхньої діяльності на перший план. Ефективним способом рішення цієї задачі є використання ігор. Навчання англійської мови за допомогою гри допомагає розвивати та виховувати дитину, реалізуючи вже сформовані якості для засвоєння мінімального обсягу англійської мови та вмій. На думку І. Носаченко, «процес навчання англійської мови можна розглянути як засіб розвитку дитини в соціумі, що допомагає розкрити її особистісний потенціал. Виховання дітей молодшого шкільного віку засобами англійської мови забезпечує повноцінний розвиток дитини, формування особистості, реалізацію виховних, розвиваючих, освітніх та практичних цілей» [1, с. 110].

Учитель англійської мови в початкових класах у своїй діяльності має враховувати такі вимоги до дидактичних ігор:

1. Гра повинна стимулювати мотивацію навчання, викликати в школяра інтерес і бажання добре виконати завдання, її слід проводити на основі ситуації, адекватної реальної ситуації спілкування.

2. Гру потрібно добре підготувати з точки зору як змісту, так і форми, чітко організувати. Важливо, щоб учні були переконані в необхідності добре виконати те або інше завдання. Тільки за цієї умови їхня мова буде природною й переконливою.

3. Правила гри повинні бути прийняті всією групою.

4. Вона неодмінно проводиться в доброзичливій, творчій атмосфері, викликає в школярів відчуття задоволення, радості. Чим вільніше відчуває себе учень у ході гри, тим ініціативніше він буде в спілкуванні. Із часом у нього з'явиться відчуття впевненості у своїх силах.

5. Гра організовується таким чином, щоб учні могли в активному мовному спілкуванні з максимальною ефективністю використовувати мовний матеріал, який відпрацьовується.

6. Учитель неодмінно вірить у гру, у її ефективність. Тільки за цієї умови він зможе досягти добрих результатів.

7. Велику значущість додає вміння вчителя встановити контакт із дітьми. Створення сприятливої, доброзичливої атмосфери на занятті – дуже важливий чинник, значення якого важко переоцінити.

На початковому етапі опанування іноземною мовою діти засвоюють її переважно наочним шляхом, коли водночас і чують нове слово, і спостерігають відповідний предмет, явище чи дію. Тому методика навчання молодших школярів лексики нерідної мови ґрунтується здебільшого на предметній чи картинній наочності. Завдяки цьому автоматично зникає

потреба в перекладі іноземної лексики, що прискорює процес навчання, привчає дитину «мислити» відразу іноземною мовою, сприяє вільному та легкому засвоєнню нових слів. Крім того, це дає можливість багаторазово повторювати нову лексику, вводити її у власне мовлення (використовувати у відповідях на запитання, під час вивчення віршів, переказів, бесід або ігор) [2, с. 65]. Саме гра полегшує процес запам'ятовування нової лексики, робить його цікавим.

Щоб урок був цікавим і ефективним, на його різних етапах можна використати кросворди за темами уроку чи розділу. Складаючи кросворд, учитель має дотримуватися вимог проведення дидактичних ігор. Під час цілеспрямованої підготовчої роботи учні розв'язують запропоновані кросворди з вивченої теми. Отже, кросворд, з одного боку, вносить в урок елемент гри, а з іншого – сприяє більш глибокому засвоєнню вивченого [3, с. 45]. Методика гри «Мозкова атака» запозичена з телевікторини «Що? Де? Коли?». Одержавши запитання чи завдання, учасники гри протягом однієї хвилини висловлюють різноманітні гіпотези, дискутують, надаючи перевагу тій чи іншій ідеї, а коли час вичерпується, пропонують власну відповідь як єдине рішення. Однією з переваг ігор є те, що всі учні працюють одночасно. Участь в іграх розвиває здатність співпрацювати, змагатися, не проявляючи агресії; вміти програвати, брати на себе відповідальність. Особливого значення набувають ігри, відомі дітям з їх життєвого досвіду в рідній мові. У цілому, учні люблять ігри, що мають елемент удачі, тому що вона додає захопливості грі. Ігри, що залежать від умінь учнів, стають нудними, тому що виграють одні й ті ж діти, і захопленість більшості гравців зникає. Більшість ігор має характер змагань. Використання командних та групових ігор допомагає зменшити тиск змагання на одну людину. Пам'ятаючи про ці принципи – успіх і уміння, змагання і співпрацю, несподіванка, що є основою всіх ігор – учитель може вправу з підручника перетворити на гру. Використання різних ігор допомагає захопити дітей іноземною мовою, створює умови для досягнення успіху у вивченні мови. І учні, які грають, обов'язково захочуть поліпшити свої знання з іноземної мови [4, с. 56].

Отже, ігри на уроках іноземної мови сприяють передачі накопиченого досвіду, одержанню нових знань з іноземної мови, правильній оцінці вчинків, розвитку іншомовних навичок спілкування, сприйняття, пам'яті, мислення, уяви, емоцій, виховання колективізму, активності, дисциплінованості, спостережливості, уважності тощо. Крім того ігри мають величезну методичну цінність, цікаві як учителю, так і учню. Ігри сприяють ефективному засвоєнню іншомовного матеріалу, поліпшенню загального настрою в класі, а також подоланню психологічних бар'єрів, як у самому класі, так і між класом і педагогом. Таким чином, гра додає навчальному спілкуванню комунікативної спрямованості, зміцнює мотивацію до вивчення іноземної мови і значно підвищує якість оволодіння.

Список використаних джерел:

1. Носаченко І. Системний підхід до використання рольових ігор у навчанні / І. Носаченко // Неперервна професійна освіта : теорія і практика. – 2002. – № 2. – С. 107–111.
2. Шкваріна Т. М. Англійська мова для дітей дошкільного віку : книга для вчителя / Тетяна Шкваріна. – К. : Шк. світ, 2009. – 160 с.
3. Каретникова А. А. Веселый английский в начальной и средней школе. Праздники, игры и занимательные задания / А. А. Каретникова. – Ярославль : Академия развития, 2011. – 288 с.
4. Пучкова Ю. Я. Игры на уроках английского языка : метод. пособие / Ю. Я. Пучкова. – М. : ООО «Издательство АСТ», 2005–78 с.

Кравець П.О.*магістрант,**Інститут мистецтв**Рівненського державного гуманітарного університету***ФОРТЕПІАННІ ТВОРИ НА ОСНОВІ ФОЛЬКЛОРНИХ ДЖЕРЕЛ
ЯК ЗАСІБ РОЗВИТКУ ХУДОЖНЬО-ОБРАЗНОГО МИСЛЕННЯ
ЮНИХ ПІАНІСТІВ**

У фортепіанній підготовці учнів дитячих музичних шкіл (ДМШ) важлива роль відводиться відбору навчально-виконавського репертуару, який би сприяв розвитку художньо-образного мислення юних піаністів. Власне, враховуючи природу музичного мистецтва, вчені виокремлюють специфічну властивість когнітивного оперування індивіда у творчій діяльності [2]. Втілення звуковими засобами композиторської задуми вимагає від виконавця емоційно-почуттєвої сприйнятливості, розвиненої уяви і фантазії, життєвого й естетичного досвіду. Тому робота учнів над музичним матеріалом повинна спрямовуватись на формування здатності до творчої інтерпретації художньо-образного змісту твору.

Сучасна наукова і методична література висвітлює різні аспекти процесу навчання гри на інструменті у класі фортепіано ДМШ. Зокрема, дослідниками розглядаються питання інноваційних підходів до вибору педагогами музичних творів для навчальної та концертно-виконавської практики учнів (І. Ростовська), врахування вікових особливостей виконавців у вивченні нотного тексту (В. Драганчук, Е. Черняк), дидактичної спрямованості композиторської творчості для дітей (А. Буклін, К. Івахова), національного репертуару для фортепіано (Н. Зимогляд, І. Новосядла, У. Молчко, З. Юзюк). На часі є вивчення дитячого фортепіанного репертуару в художньо-естетичному вимірі.

Мета статті – з'ясувати навчально-виховний потенціал української фортепіанної музики для учнів ДМШ, створеної на основі опрацювання фольклорних джерел.

Аналізу художньо-виховного впливу музично-педагогічного репертуару на дітей присвячені роботи В. Клима, Б. Милича, М. Степаненка, О. Олійник, Б. Фільц. Науковці одноставно засвідчують, що нотна література для дітей